



Wyjaśnienie słownictwa

Zmiana czasu z zimowego na letni w Polsce

Część,

Witam w części dotyczącej wyjaśnienia trudniejszych słów występujących w materiale pod tytułem „Zmiana czasu z zimowego na letni w Polsce”.

Słowa te zostały zaznaczone **żółtym kolorem** w transkrypcji (w pliku PDF).

Wyjaśnienie słownictwa jest dostępne w wersji mp3 oraz w pdf.

Zaczynamy!

1. Pierwsze słowo – **efektywniej**. Użyłam je w zdaniu: „Efektywniej wykorzystujemy światło słoneczne”.

„Efektywny” – to taki, który daje dobre wyniki, dobre efekty.

Możemy powiedzieć na przykład o osobie, że jest efektywna. Efektywna osoba to taka, która podejmuje jakieś działania i uzyskuje najlepsze rezultaty swoich działań.

Można być efektywnym w wielu dziedzinach swojego życia – na przykład w pracy zawodowej czy w życiu prywatnym. Wolny czas też można wykorzystywać efektywnie, czyli tak, żeby przyniosło to nam najlepsze wyniki, najlepsze rezultaty.

Na przykład wczoraj miałam tylko 2 godziny wolnego czasu ale wykorzystałam go efektywnie – poszłam na spacer, zjadłam dobry obiad i posłuchałam angielskiego podcastu. Zadbałam o swoje zdrowie (zjadłam i poszłam na spacer) i o swój rozwój osobisty (pouczyłam się). Trudno byłoby efektywniej wykorzystać 2 godziny wolnego czasu.

Przy okazji tego słowa, zwracam uwagę na inne, bardzo podobne słowo w języku polskim. To słowo **efektownie**. Efektywnie i efektownie. Jedna litera różnicy – dwa zupełnie różna słowa.

Efektownie to znaczy tak, że zwraca się na siebie uwagę – czymś oryginalnym, czymś interesującym, czymś pięknym.

Na przykład:

„Piłkarz strzelił efektownego gola”

Chcemy powiedzieć, że jego gol był wyjątkowy, był spektakularny.

Tak więc pamiętajcie o tych dwóch podobnych słowach o bardzo różnych znaczeniach – efektywnie i efektownie.

2. Drugie słowo – **przestawienie**. Słowo użyte w zdaniu: „Mamy problemy z przestawieniem się naszych organizmów na nowy czas”.

Słowo „przestawiać” może oznaczać „umieścić coś w innym miejscu”.

Ja na przykład lubię przestawiać meble w domu. To znaczy, że przesuвам meble na inne miejsce i raz mam kanapę pod oknem a drugi raz mam kanapę pod ścianą.

„Przestawić” coś oznacza również zmienić porządek czegoś, zmienić kolejność.

Na przykład na uroczystości zakończenia roku szkolnego najpierw wręczano dyplomy a potem były występy artystyczne. W tym roku jednak ktoś przestawił program i najpierw odbyły się występy a dopiero później wręczono dyplomy.

Ktoś zmienił kolejność uroczystości, ktoś przestawił porządek uroczystości.

I jeszcze jedno znaczenie – możemy powiedzieć tak, jak w cytowanym zdaniu, że mamy problem z przestawieniem się na coś, na przykład na nowy czas. „Przestawiać się” to znaczy – zmienić dotychczasowy sposób postępowania. Na przykład przestawiam się na nową dietę, teraz nie będę

jadła mięsa. Do tej pory jadłam mięso, teraz chcę zmienić dietę, chcę się przestawić na nową dietę.

Gdy następuje zmiana czasu, również należy się przestawić. Na przykład pierwszej nocy krócej się śpi, organizm musi się przestawić, musi się przyzwyczaić do nowego czasu.

3. Trzecie słowo – **preferować**.

Wyobraź sobie, że masz dwa ciastka – pączka i eklerkę. Co wybierzesz? Ja preferuję pączka, bo nie lubię ciastek z kremem. A ty, co preferujesz?

Albo druga sytuacja - myślisz o wakacjach. Chcesz pojechać w góry ale twoja rodzina preferuje wyjazd nad morze. Gdzie pojedziecie?

Preferować oznacza stawiać coś lub kogoś wyżej niż kogoś innego.

Preferować to inaczej woleć coś innego.

Możesz powiedzieć:

„Preferuję pączka” lub „Wolę zjeść pączka”

Albo:

„Moja rodzina preferuje wyjazd nad morze ale ja wolę góry”.

Słowo „preferować” jest słowem bardziej formalnym niż słowo „lubić”.